

Nooit meer neerkijken op schoffelaar!

Helemaal aan het begin van mijn carrière schoffelde ik onder leiding van voorman Theo in het plantsoen van Haarlem. Naast de schoffel was ons belangrijkste stuk gereedschap de snoeischaar. Elke dag mochten wij in het zo verrassend ontworpen en kundig aangelegde groen bezig zijn. Elke dag moesten wij planten verzorgen die het niet of slecht deden. Elke dag moesten wij beslissen welke soort kon blijven en welke moest wijken. Elke dag zagen wij de gevolgen van afwijkende looplijnen en moesten we deze weer herstellen.

Zonder deskundig onderhoud wordt een topontwerp een flopontwerp, zal het deskundig aangelegde groen wegwijnen

Het lot van het zo verrassend ontworpen en kundig aangelegde plantsoen lag in onze handen. Van ons als schoffelaars. De schoffelaars waar meewarig over wordt gesproken. Door de voorbijganger, door de politici, door de ondeskundigen en, helaas, ook door collega's. 'Zit jij in het onderhoud, kon je niets beters?' Laatst hoorde ik nog een collega zeggen dat hij zijn kinderen begreep toen die zich negatief uitlieten over iemand die schoffelde.

Nee, Theo uit Haarlem had het goed gezien. Een tekening maken kan iedereen, nog wat plantjes uit de boeken halen en klaar. Goed en deskundig aanleggen kunnen de meesten ook wel. Maar als dat mooie plaatje is opgeleverd, begint het echte vakmanschap. Hoe houd je het groen, wat heeft de architect bedoeld en hoe moeten we dat handhaven? Welke soort mag blijven, wat doen we met soorten die het niet zo goed doen als verwacht? Dat zijn vragen voor de echte vakman.

Een tekening maken kan iedereen, nog wat plantjes uit de boeken halen en klaar

Zonder deskundig onderhoud wordt een topontwerp een flopontwerp, zal het deskundig aangelegde groen wegwijnen. Toch wordt neergekeken op het werk van de schoffelaar. Zelfs scholen geven de indruk aan de leerlingen dat je het pas echt hebt gemaakt als je goed bent in ontwerp en aanleg. De overheid laat bewoners het groen onderhouden. Groenonderhoud als dagbesteding. Vuurwerk te vroeg afgestoken? Ga voor straf maar in de plantsoenen werken; schoffelen kunnen we allemaal. Maar ook het door eigen personeel uit laten voeren van onderhoud aan de bedrijfstuin is zo'n voorbeeld.

Theo uit Haarlem had gelijk: groen maken kan iedereen, groen houden, daarbij komt de echte vakman om de hoek kijken en die zijn er te weinig. Wie kiest er voor een beroep waar op neer wordt gekeken? Dat komt het ambacht van onderhoudsmedewerker niet ten goede. Hoog tijd dat we weer gaan beseffen dat een verrassend ontwerp helemaal niets is zonder goed en vooral vakbekwaam onderhoud. Een kundig aangelegd plantsoen of tuin niet kan bestaan zonder vakbekwaam onderhoud.

300 jaar geleden wisten ze het al: de hovenier was de belangrijkste knecht op het landgoed. De aanleg, maar vooral het onderhoud zorgde voor uitstraling van de tuinen en ook voor de oogst van groente en fruit. Het succes van het verrassende ontwerp en de kundige aanleg lag en ligt in de handen van de onderhoudsmedewerkers. Wanneer krijgen zij weer eens het respect dat zij verdienen? Wanneer gaat de politiek zich realiseren dat openbaar groen goed onderhoud verdient dat uitgevoerd wordt door vakmensen? Alleen met goede vakmensen kan ditzelfde openbaar groen geld gaan verdienen voor de gemeente. Verhoging van de veiligheid, verlaging van het urban heat-effect, beter welzijn en welbevinden en, niet onbelangrijk, verhoging van de waarde van het vastgoed (en dus WOZ!).

Theo uit Haarlem wist het al: onderhoudsmedewerkers, daar moet je niet op neerkijken, dat zijn de echte vakmensen!

Robert Smid
Directeur Du Pré groenprojecten